

Projecte lingüístic de centre Institut Pablo Ruiz Picasso

1. Introducció

1.1 Normativa Bàsica

1.2 Context sociolingüístic

2. Objectius generals de centre

2.1 Llengua catalana

2.2 Altres llengües

3. Objectius per àmbits

3.1 Àmbit acadèmic

3.1.1 Llengua catalana

3.1.2 Llengua castellana

3.1.3 Llengües estrangeres

3.1.4 Alumnat amb NEE

3.1.5 Alumnat nouvingut

3.2 Àmbit no acadèmic

3.2.1 Pautes d'ús

3.2.2 Activitats tutorials

3.2.3 Activitats extraescolars

1. Introducció

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC), document integrat dins el Projecte Educatiu de Centre (PEC), pretén organitzar les diverses actuacions que es duran a terme en l'àmbit de normalització lingüística, d'acord amb la normativa legal vigent i els resultats obtinguts de la diagnosi del centre.

Les condicions generals del PLC són les mateixes que ha de tenir el PEC, ja que n'és una part integrant:

- Legal, és a dir, en cap moment no podrà contradir la legislació i normativa referida a l'ús i a l'aprenentatge de les llengües.
- Coherent i adequat a la realitat sociolingüística de l'alumnat del centre.
- Participatiu, el seu èxit dependrà del grau de participació i implicació de la comunitat educativa. En la mesura que aquesta participació sigui àmplia i real augmentaran les possibilitats d'èxit de la consecució dels seus objectius.
- Vinculant per a tots els membres de la comunitat educativa. Tothom que s'incorpori al centre l'ha de respectar i l'ha de complir.
- Global, és a dir, ha d'afectar la totalitat de la dinàmica del centre.

Així mateix, tal com estableix el Pla per a la llengua i la cohesió social, el PLC ha de promoure, entre tot l'alumnat:

- El respecte envers totes les llengües.
- La valoració positiva de la diversitat lingüística.
- La desaparició dels prejudicis lingüístics.
- La importància de l'aprenentatge d'una nova llengua

1.1 Normativa bàsica

Els referents legals que regulen el PLC són:

- Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol (DOGC 4680 i BOE 172, de 20 de juliol) de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya; referent a la regulació de les llengües pròpies i oficials i als drets lingüístics al nou Estatut.
- Llei 1/1998, de 7 de gener (DOGC 2553, del 9, i BOE 36, d'11 de febrer), de política lingüística; referent al desenvolupament de l'article 3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, per tal d'emparar, fomentar i normalitzar l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits i de garantir l'ús normal i oficial del català i el castellà.
- Decret 187/2015 de 25 d'agost
- Instruccions per a l'organització i funcionament dels centres per a cada curs.
- Decret 142/2008 de 15 de juliol pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del Batxillerat (pendent de publicació).
- Llei d'Educació de Catalunya

D'acord amb la normativa bàsica que regeix l'ordenació de l'ESO (Decret 187/2015 de 25 d'agost), s'estableix que:

- *Article 5*

Projecte educatiu plurilingüe

1. Tots els centres han d'elaborar un projecte lingüístic propi que forma part del projecte educatiu.
2. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.
3. L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en

les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

4. A l'educació secundària obligatòria es fa un enfocament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir que tot l'alumnat conegui les dues llengües en finalitzar l'etapa. D'acord amb el projecte lingüístic, els centres poden impartir continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera.
5. El projecte lingüístic ha de determinar les llengües estrangeres que imparteix el centre, i especificar quina o quines s'imparteixen com a primera llengua estrangera i quina, o quines, com a segona.

D'acord amb la normativa bàsica que regeix l'ordenació del Batxillerat (article 4), s'estableix que:

- *El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge en el batxillerat.*
- *Les administracions educatives poden autoritzar que una part de les matèries del currículum s'imparteixin en llengües estrangeres sense que això comporti modificar els aspectes bàsics del currículum regulats en aquest decret. En aquest cas, han de procurar que al llarg de tots dos cursos l'alumnat adquireixi la terminologia bàsica de les matèries en ambdues llengües.*
- *Els centres que imparteixen una part de les matèries del currículum en llengües estrangeres han d'aplicar, en tot cas, els criteris per a l'admissió de l'alumnat establerts en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, els quals no poden incloure requisits lingüístics.*
- *Els centres establiran mesures d'ús de la llengua que possibilitin l'alumnat d'adquirir eines i recursos per implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric.*

1.2 Context sociolingüístic

A partir de l'anàlisi dels resultats obtinguts de la diagnosi del centre es pot concloure fàcilment que:

- Pel que fa a l'entorn sociolingüístic del nostre institut, els barris de Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró són majoritàriament de parla castellana i d'altres llengües no romàniques i, per tant, hi ha poques possibilitats d'usar i aprendre el català fora del centre educatiu.
- Pel que fa a la composició sociolingüística del nostre alumnat, la llengua de comunicació, tant en l'àmbit familiar com en el centre, és bàsicament el castellà. A més, l'arribada massiva d'alumnes nous (principalment de procedència hispanoamericana) ha fet augmentar considerablement l'ús d'aquesta llengua en el centre.

És per aquesta raó que la necessitat de disposar d'un PLC ha esdevingut del tot indispensable per tal de disposar d'un document, de caràcter referencial i normatiu, que reculli el conjunt d'estratègies i acords que estableixen el tractament de les llengües en el centre.

2. Objectius Generals del Centre

Tenint en compte la valoració de la realitat sociolingüística del nostre institut, el primer objectiu que cal assolir és que la llengua catalana sigui la llengua vehicular del centre, la qual cosa es desplega en els següents objectius:

2.1 Llengua Catalana

-Aconseguir que la llengua catalana sigui la llengua habitual del centre en tots els seus àmbits, tant a nivell oral com escrit.

-Assegurar la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua al centre.

-Incrementar l'existència d'actituds positives vers l'ús i el coneixement de la llengua i la cultura catalanes.

-Vetllar per la participació de tota la comunitat educativa en activitats (festes, tradicions, costums) que fomentin l'ús de la llengua i la integració a la cultura catalana.

-Planificar i revisar activitats que garanteixin i promoguin el coneixement de la llengua i la cultura catalanes per part de tota la comunitat educativa.

2.2 Altres Llengües

-Garantir un bon coneixement de la llengua castellana a tot l'alumnat tant el que la té com llengua materna o llengua d'ús com el que la ignora completament en arribar a l'institut.

-Treballar per assolir un bon coneixement de les llengües estrangeres com a eina de comunicació i de progrés acadèmic.

-Afermar i difondre les llengües d'origen de l'alumnat nouvingut com a riquesa personal i col·lectiva

3. Objectius per àmbits

En aquest apartat, s'hi desplega el que s'ha exposat fins ara aplicat a cada un dels àmbits del PLC.

3.1 Àmbit acadèmic

3.1.1 Llengua catalana

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. El català, doncs, serà la llengua vehicular de totes les matèries, llevat de les àrees de Llengua castellana i literatura i de Llengua estrangera, en què s'emprarà la llengua corresponent.
- La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques. Per tant totes les activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat seran en aquesta llengua.
- Els Departaments vetllaran i prioritzaran que els materials didàctics i de suport siguin en llengua catalana, sempre que això sigui possible.
- L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català, el professorat aplicarà metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català.

3.1.2 Llengua castellana

- Atesa la composició sociolingüística de l'alumnat, cal garantir que tots els alumnes assoleixen una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació secundària obligatòria i/o batxillerat, de manera que puguin utilitzar normalment i de manera correcta tant el castellà com el català.
- El Departament de Llengua castellana ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i no coneix cap de les dues llengües oficials, sigui capaç, en acabar l'etapa, de conèixer les dues llengües.

3.1.3 Llengües estrangeres

- El centre ofereix l'anglès com a primera llengua estrangera i, per tant, obligatòria a partir de 1r ESO.
- El departament d'anglès promourà un enfocament competencial de l'aprenentatge d'aquesta llengua
- Es fomentarà el coneixement de la cultura del paísos de llengua anglesa
- El departament d'anglès fomentarà l'ús dels exàmens basats en el Marc Europeu Comú de Referència com a instrument d'avaluació.
- S'explorà la possibilitat d'impartir altres matèries en llengua anglesa per tal d'incrementar el seu ús segons la metodologia AICLE
- El centre acollirà alumnat en pràctiques del Master de secundària com un element que ajudi en la pràctica de la llengua anglesa.
- El departament promourà que l'alumnat practiqui i estudiï la llengua anglesa fora del centre ja sigui amb l'oferta d'EOI i com d'altres semblants.
- El centre ofereix el francès com a segona llengua estrangera i, per tant optativa. L'alumne que esculli aquesta optativa l'haurà de cursar de manera continuada durant tota l'etapa, des de 2n ESO fins a 4t ESO. El centre garantirà la continuïtat de l'oferta durant el Batxillerat com a matèria de específica
- El professorat de llengües estrangeres impartirà la matèria en la llengua corresponent (anglès / francès). En el cas que això no sigui possible, la llengua vehicular en l'ensenyament de llengües estrangeres serà el català.

OBJECTIUS	RESPONSABLES
- Assegurar la utilització del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge del centre. - Garantir que la llengua catalana, com a llengua d'aprenentatge i de comunicació, faci les funcions de	- Equip Directiu - Claustre de professorat

vehicle d'expressió quotidiana i esdevingui la llengua usual del centre. - Vetllar perquè els prejudicis lingüístics quedin fora del currículum transversal del centre i valorar la llengua catalana com a element d'integració i cohesió de les persones que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge	
- Aconseguir que els criteris generals per a les adaptacions del procés d'ensenyament de les llengües sigui adequat a la realitat sociolingüística del centre	Departaments de llengües
-Assolir que la llengua castellana sigui objecte d'aprenentatge com a font d'informació i vehicle d'expressió en la matèria de llengua castellana i literatura	Departament de llengua Castellana

3.1.4 Alumnat amb necessitats educatives especials (NEE)

En les activitats adaptades d'ensenyament, aprenentatge i avaluació de la llengua adreçades a aquest alumnat s'hi prioritzaran els aspectes més comunicatius i funcionals, sense insistir tant en els aspectes de coneixement gramatical i de sistematització de continguts.

La llengua catalana ha de ser vehicular en les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat amb NEE, tenint en compte la seva consideració d'eina d'integració i cohesió del centre.

OBJECTIUS	RESPONSABLES
-Donar prioritat als aspectes comunicatius i funcionals de la llengua. -Establir criteris de gradació en la incorporació del Castellà i de les llengües estrangeres en el currículum en el cas de l'alumnat nouvingut no castellanoparlant	Departaments de Llengües

-Mantenir el català com a llengua de recuperació o ajuda per a tots aquests alumnes mitjançant les metodologies i recursos adients	
Aconseguir que tot el professorat i els altres adults que actuen al centre es dirigeixin sempre en català a aquests alumnes tal com ho fan amb tots els altres alumnes, a fi de facilitar-ne la integració i com a senyal de no discriminació.	Claustre de professorat i tots els professionals del centre

3.1.5 Alumnat nouvingut.

En l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), el centre elaborarà les adaptacions necessàries al currículum de l'alumnat procedent de fora del sistema educatiu de Catalunya, perquè el seu procés d'adaptació i integració sigui el més satisfactori i breu possible.

Les primeres actuacions en aquest procés d'adaptació aniran adreçades a l'adquisició d'una competència lingüística en català que li permeti integrar-se a les activitats del centre sense problemes.

El centre estableix un sistema d'incorporació gradual als aprenentatges lingüístics de l'alumnat nouvingut, a partir de les següents tipologies: alumnat d'origen castellanoparlant i no castellanoparlant. L'alumnat d'origen castellanoparlant haurà d'assistir a les classes de castellà a l'aula ordinària.

L'alumnat d'origen no castellanoparlant, romànic o no romànic, pot assistir a les classes ordinàries de llengua castellana amb el seu grup-classe, en funció de l'horari assignat a l'aula d'acollida. En aquest cas s'iniciarà l'estudi del castellà, amb tractament de segona llengua, per a la qual cosa caldrà fer-li el pla individual intensiu.

Existeix un Pla d'Acollida, on es recullen i se sistematitzen les actuacions que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut.

L'alumnat nouvingut és atès a l'Aula d'Acollida amb l'objectiu de facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana. El temps d'assistència d'aquests alumnes a l'Aula d'Acollida dependrà del seu ritme d'aprenentatge.

OBJECTIUS	RESPONSABLES
-Proporcionar els mitjans necessaris per assegurar una bona integració de l'alumnat nouvingut en qualsevol dels nivells educatius del centre. -Garantir l'atenció individualitzada d'aquests alumnes dins l'horari lectiu. -Adjudicar l'alumnat nouvingut al curs que li correspongui per l'edat. Si no és possible, s'incorporarà a un curs per sota de l'edat que li correspondria. -Informar les famílies nouvingudes de la situació lingüística de l'escola i de l'entorn	Equip directiu
-Garantir l'aprenentatge de la llengua catalana als alumnes nouvinguts. -Garantir que l'atenció individualitzada d'aquests alumnes sigui intensiva amb la llengua del centre i que es faci amb mètodes adients a aquesta necessitat. -Assegurar l'adequació del currículum i dels materials escolars i del procés d'avaluació per facilitar l'aprenentatge de la llengua als alumnes nouvinguts. -Introduir i consolidar l'ús de la llengua catalana des del primer moment de la incorporació de l'alumne al centre.	Equip Directiu, Aula d'Acollida i Departament de Llengua Catalana

3.2 Àmbit no acadèmic

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge. Per tant s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu i s'organitzaran activitats puntuals per incentivar-ne l'ús.

3.2.1 Pautes d'ús

- El català és la llengua vehicular de les diferents activitats del centre. Per tant, la llengua catalana ha de ser l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre educatiu.
- Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del PLC, es considera que l'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència.
- Els alumnes nouvinguts, quan s'incorporen al grup-classe, són atesos pels alumnes dinamitzadors, que vetllaran perquè el català sigui la llengua de relació.
- El/la tutor/a d'Aula d'Acollida ha de col·laborar amb la resta del professorat per establir la implementació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i per a facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.
- S'estableixen mecanismes (Pla Intensiu Individual) per atendre aquells alumnes que desconeixen completament les dues llengües oficials (alumnes no romànics), a fi d'avaluar-los a partir dels objectius previstos i que hauran estat compartits per tot el professorat.

3.2.2 Activitats tutorials

- Amb l'objectiu de potenciar l'ús del català en el centre, s'organitzaran activitats i actuacions puntuals que seran concretades en el Pla d'Acció Tutorial.
- De la mateixa manera, es crearan àmbits i espais per al foment de l'ús del català.

3.2.3 Activitats extraescolars

- En totes les activitats organitzades pel centre dins de l'horari escolar, la llengua vehicular serà el català:
 - o Festes (Nadal, Carnestoltes, Sant Jordi...)
 - o Xerrades planificades des de les tutories
 - o Activitats esportives organitzades durant l'esbarjo
- En la resta d'activitats, dutes a terme fora de l'horari escolar, es potenciarà l'ús del català tant com sigui possible.

OBJECTIUS	RESPONSABLES
- Fer de la llengua catalana la llengua de treball i relació amb totes les entitats, institucions, serveis i empreses que intervenen en el centre.	Equip directiu, Coordinació d'Activitats Extraescolars , Claustre de professorat i altres professionals del centre.
-Dur a terme una coordinació estable amb els centres de procedència dels alumnes per tal d'intercanviar informació sobre el grau de coneixement i ús de la llengua	Equip Directiu, Coordinació Pedagògica i Departaments d'Orientació